

EU-miljömärket

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2012/13:179 EU-miljömärket. Propositionen innehåller förslag till en ny lag om EU-miljömärket som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning om ett EU-miljömärke. EU-förordningen ersätter en tidigare EU-förordning om miljömärkning. Den nya lagen innehåller bl.a. bestämmelser om att regeringen får utse det eller de behöriga organ som för svensk del prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket.

Den nya lagen är avsedd att träda i kraft den 1 januari 2014, då den nu gällande lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
EU-miljömärket	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Propositionen	7
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	8

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

EU-miljömärket

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om EU-miljömärket.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:179.

Stockholm den 24 oktober 2013

På civilutskottets vägnar

Veronica Palm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Veronica Palm (S), Nina Lundström (FP), Oskar Öholm (M), Eva Bengtson Skogsberg (M), Carina Ohlsson (S), Marta Obminska (M), Hillevi Larsson (S), Margareta Cederfelt (M), Jonas Gunnarsson (S), Katarina Köhler (S), Yilmaz Kerimo (S), Jessika Vilhelmsson (M), Jan Lindholm (MP), Roland Utbult (KD), Markus Wiechel (SD), Marianne Berg (V) och Anders Åkesson (C).

Redogörelse för ärendet

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (miljömärkesförordningen) har trätt i kraft och tillämpas sedan den 19 februari 2010.

Enligt artikel 288 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt är en EU-förordning till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Medlemsstaterna är dock skyldiga att se till att det finns nationella bestämmelser som gör att EU-förordningen kan tillämpas i praktiken och får genomslag.

Svenska bestämmelser som kompletterar miljömärkesförordningen infördes genom förordningen (2010:282) om EU-miljömärket. Regeringen fann dock skäl att ytterligare se över och anpassa det svenska regelverket till den nya EU-förordningen. I Justitiedepartementet utarbetades därför en promemoria, EU-miljömärket (Ds 2012:58), med förslag avsedda att komplettera miljömärkesförordningen. Promemorian remissbehandlades.

I den nu aktuella propositionen lägger regeringen fram förslag till en ny lag om EU-miljömärket som kompletterar miljömärkesförordningen.

Regeringen har begärt in Lagrådets yttrande över lagförslaget.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och lagförslaget i bilaga 2.

Utskottets överväganden

EU-miljömärket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Sedan 20 år finns det ett gemensamt frivilligt miljömärkningssystem inom EU. Det infördes genom rådets förordning (EEG) nr 880/92 av den 23 mars 1992 om ett gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke. Förordningen ersattes av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1980/2000 av den 17 juli 2000 om ett reviderat gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke, som nu i sin tur har ersatts av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke (miljömärkesförordningen).

Miljömärkesförordningen tillämpas på alla varor och tjänster som tillhandahålls för distribution, konsumtion eller användning på unionsmarknaden, med undantag för humanläkemedel, veterinärmedicinska läkemedel och medicinsk utrustning. Miljömärket får endast användas för produkter som uppfyller kriterierna för de berörda produkterna och för vilka märket har tilldelats. Det fastställs kriterier för EU-miljömärket för varje produktgrupp. Kriterierna anger de miljökrav som en produkt måste uppfylla för att få bära märket. Kriterierna ska vara baserade på produkternas miljöprestanda, med beaktande av unionens senaste strategiska mål på miljöområdet, samt ska fastställas på grundval av vetenskapliga belägg och med beaktande av produkternas hela livscykel.

Propositionen

I propositionen konstaterar regeringen att det i lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet finns bestämmelser som kompletterar rådets förordning (EEG) nr 880/92. Denna förordning har ersatts, först av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1980/2000 och därefter av miljömärkesförordningen. Lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet kompletterar således en EU-förordning som inte längre gäller. Enligt regeringen är det därför naturligt att nationella kompletterande bestämmelser till miljömärkesförordningen samlas i en ny lag och att den nuvarande lagen upphör.

Mot bakgrund härav föreslår regeringen att den nuvarande lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska ersättas av en ny lag om EU-miljömärket.

Enligt den nya lagen ska regeringen bemyndigas att utse ett eller flera behöriga organ som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket.

I propositionen redovisar regeringen att kriterierna för EU-miljömärket fastställs enligt artikel 8.2 i miljömärkesförordningen genom att kommissionen antar åtgärder i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 16.2. Åtgärderna ska offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning. Kommissionen har hittills fastställt kriterier för miljömärket genom beslut riktade till medlemsstaterna. Beslut som riktar sig till medlemsstaterna är enligt artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt inte omedelbart gällande för medlemsstaternas medborgare. En följd av detta är att kommissionens beslutade åtgärder måste genomföras i svensk rätt.

I propositionen föreslås därför att den nya lagen om EU-miljömärket, i likhet med lagen om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet, ska innehålla ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att få meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

Den som har befattat sig med ett ärende enligt miljömärkesförordningen som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket ska inte obehörigen få röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut enligt miljömärkesförordningen ska inte få överklagas. Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Lagen om EU-miljömärket är avsedd att träda i kraft den 1 januari 2014. Regeringen gör bedömningen att några övergångsbestämmelser inte behövs.

Utskottets ställningstagande

Regeringens lagförslag har inte mött några invändningar i någon motion. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta lagförslaget.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:179 EU-miljömärket:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om EU-miljömärket.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om EU-miljömärket

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke¹.

Behörigt organ

2 § Regeringen får utse ett eller flera behöriga organ (artikel 4.1) som prövar ansökningar om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) samt utför marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10).

Kriterier för EU-miljömärket

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka kriterier som enligt Europeiska kommissionens beslutade åtgärder ska vara uppfyllda för att en produkt ska få märkas med EU-miljömärket.

Tystnadsplikt

4 § Den som har befattat sig med ett ärende som gäller ansökan om tilldelning av EU-miljömärket och villkoren för att använda detta (artikel 9) eller marknadsövervakning och kontroll av användningen av EU-miljömärket (artikel 10) får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon har fått veta om någons affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) i stället för första stycket.

Överklagande

5 § Ett behörigt organs beslut om tilldelning av EU-miljömärket och förbud mot att använda EU-miljömärket på en produkt som tilldelats märket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut av ett behörigt organ får inte överklagas.

Om ett enskilt behörigt organs beslut överklagas, ska det behöriga organet vara den enskildes motpart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2014, då lagen (1994:1772) om tillämpningen av det europeiska miljömärkningssystemet ska upphöra att gälla.

¹ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1 (Celex 32010R0066).